

Frétt nr. 4/2022

15.4.2022

Leiðandi hagvísir Analytica – Hækkun áfram en mikið veltur á ferðapjónustu

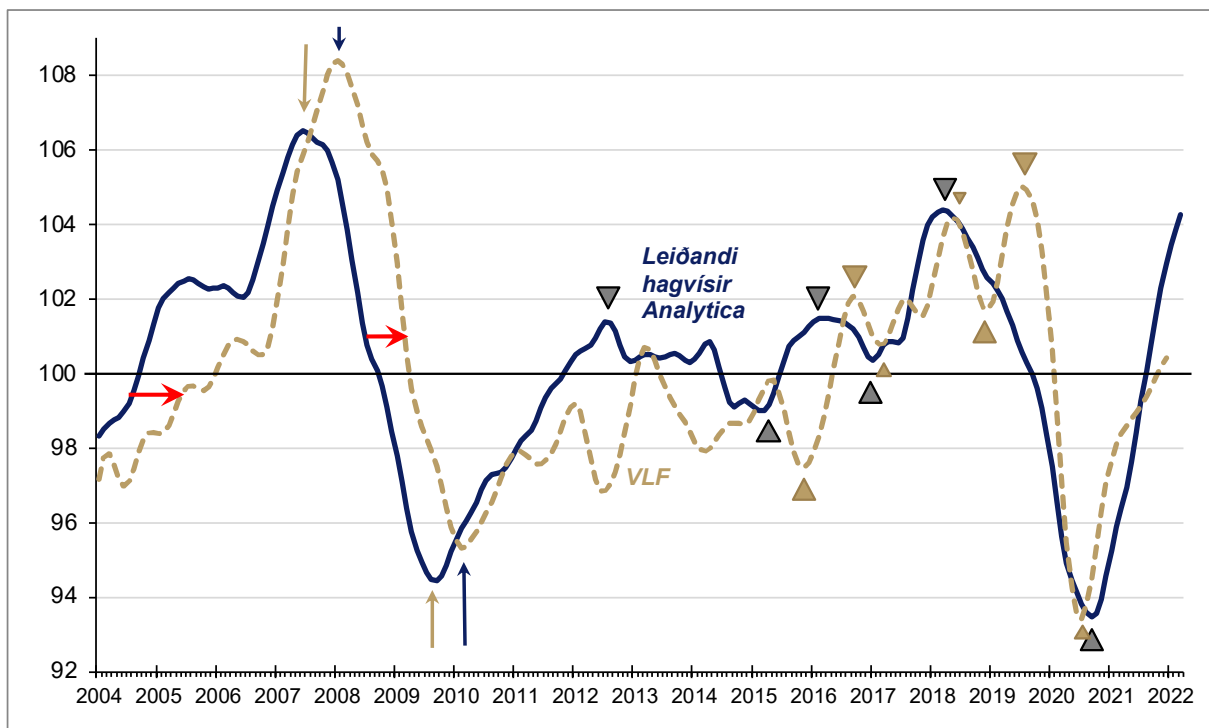
Leiðandi hagvísir Analytica (e. Composite Leading Indicator) hækkaði áfram í mars. Þrátt fyrir ýmsa óvissuþætti þá eru horfur á efnahagsbata a.m.k. fram eftir seinni árkshelmingi. Frávik hagvísisins frá miðgildinu 100 er hins vegar orðið það mikið að í sögulegu ljósi er óvíst hversu mikið hann hækkar áfram. Mikið veltur á þróun í ferðapjónustu næstu mánuði.

Þrjár af sex undirliðum hækka frá í febrúar en stærsta framlag til hækkunar er vegna fjölgunar ferðamanna, þá aukins fiskafla og meiri vöruinnflutnings. Þrátt fyrir sterkar jákvæðar vísbendingar þá er óvissa tengd ferðapjónustu, stríðinu í Úkraínu og framgangi COVID-19 farsóttarinnar. Framvindan á fjármálamarkaði er einnig meðal óvissuþátta vegna verðbólgu og áforma ýmissa seðlabanka um að minnka peningalega þenslu.

Hagvísirinn er vísitala sem gefur vísbendingu um vendlipunkta í efnahagsumsvifum að sex mánuðum liðnum. Það er hlutverk vísitölunnar að veita skýra sýn á efnahagshorfur og vara tímanlega við viðsnúningi í efnahagsumsvifum. Vísitalan er reiknuð á grundvelli sömu aðferðafræði og annars staðar þar sem sambærilegar vísitölur eru reiknaðar en sérstaklega er tekið mið af verklagi OECD.

Mynd 1. Leiðandi hagvísir Analytica og verg landsframléiðsla – frávik frá leitni

Langtímaleitni = 100

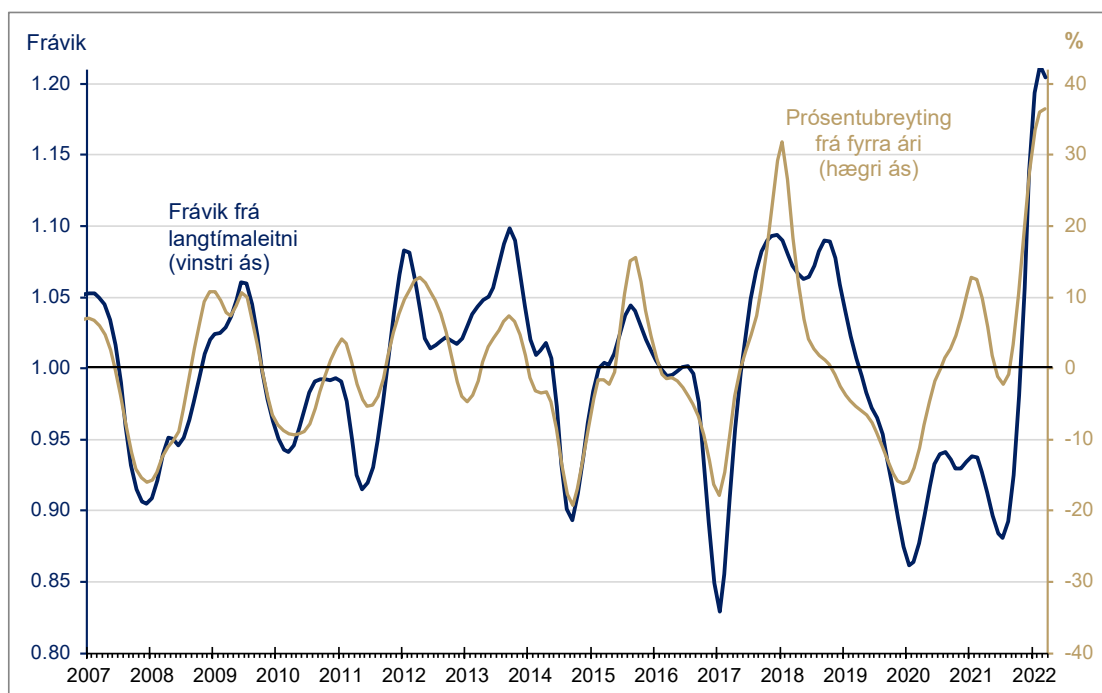

Þróun leiðandi hagvísis Analytica er sýnd á mynd 1 (blár ferill) ásamt þróun vergrar landsframléiðslu (VLF - brotinn ferill). Reynslan er sú að leiðandi hagvísir er að jafnaði um 6 mán. á undan þróun landsframléiðslu.

Á mynd 2 má sjá þróun á vísitölu aflamagns, árstíðaleiðrétta og jafnaða fyrir tímabilið 2007-2022. Um er að ræða einn af undirþáttum leiðandi hagvísisins en reynslan sýnir að hér er um fremur tímanlega vísbendingu að ræða. Rúm 445 þ. tonn af loðnu veiddust fyrstu þrjá mánuði ársins og rúm 521 þ. tonn á vertíðinni. Er það mesti loðnuafli á vetrarvertíð síðan 2005. Óvissa ríkir um magn loðnuhroga og birti Hagstofan því ekki vísitölu aflamagns í mars heldur er marsgildið áætlað af Analytica m.a. á grunni upplýsinga *Loðnufrétta*.

Dökkblái ferillinn á mynd 2 sýnir frávik vísitölu aflamagns frá langtímaleitni en brúni ferillinn prósentubreytingu frá fyrra ári. Áhrif mikils loðnuaflla eru augljós og hefur þessi undirliður hagvísisins verið leiðandi í vetur.

Mynd 2. Vísitala aflamagns – Frávik frá langtímaleitni og %breyting frá fyrra ári
Keðjudengd - Árstíðaleiðréttt og jöfnuð

Sömu ferlar og birtir eru á mynd 2 eru einnig sýndir á myndum V1 og V2 í viðauka en tilgangurinn með mynd 2 er að draga fram þá þróun sem þar birtist.

Leiðandi hagvísir Analytica er samansettur úr sex undirþáttum af mismunandi toga. Um er að ræða aflamagn, debetkortaveltu, ferðamannafjölda, heimsvísitölu hluta-bréfa, innflutning og væntingavísitölu Gallup. Í mars hækka fjórir af sex undirþáttum frá fyrra ári. Hins vegar hækka þrír af sex undirþáttum frá í febrúar. Sjá viðauka, myndir V1 og V2.

Hugmyndin að baki vísitölunni er sú að framleiðsla hefur aðdraganda. Vísitalan er reiknuð á grundvelli þátta sem mælast í upphafi framleiðsluferilsins og/eða veita vísbendingar um eftirspurn eftir vörum og þjónustu. Til að unnt sé að auka framleiðslu þarf t.d. að afla aðfanga og stofna til fjárfestinga.

Einstök gildi leiðandi hagvísis Analytica hafa verið endurskoðuð en það er afleiðing nýrra gilda fyrir undirþætti og þeirrar aðferðafræði sem notuð er við útreikninginn, þ. á m. endurmats á langtímaleitni.

Leiðandi hagvísir Analytica hækkar í mars og tekur gildið 104,3, sjá töflu 1. Sú tala á að gefa vísbendingu um framleiðslu sex mánuðum síðar þ.e. í september 2022. Hagvísirinn tekur gildið 100 þegar búist er við að landsframleiðsla sé í takt við langtímaleitni.

Tafla 1. Leiðandi hagvísir Analytica 2021-2022

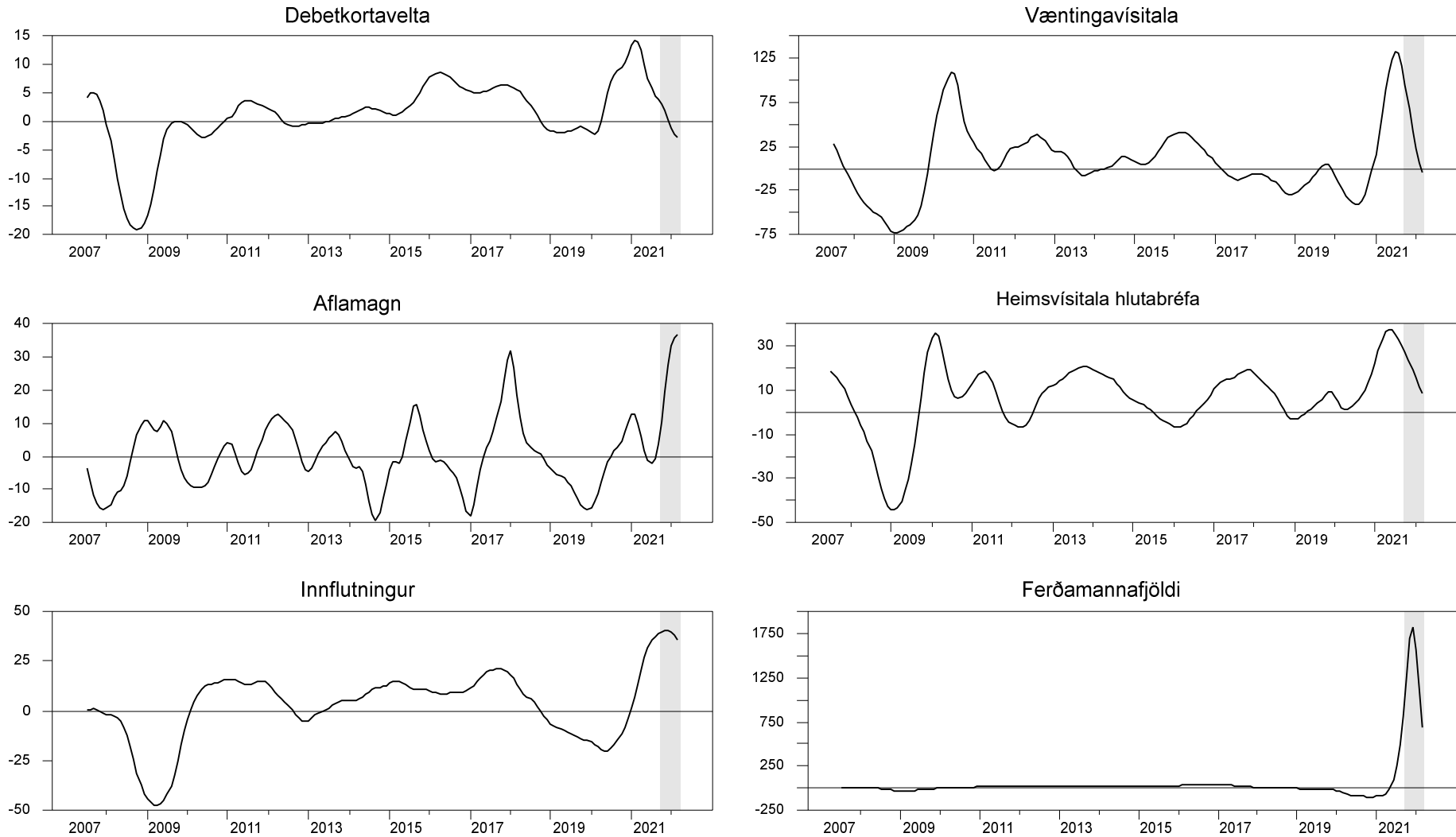
	<u>Vísitala</u>	<u>Breyting (%)</u>		<u>Vísbend- ing fyrir</u>
		<u>í mánuði</u>	<u>frá fyrra ári</u>	
2021				
mars	96.4	0.5%	0.8%	sept.
apríl	96.9	0.6%	2.2%	okt.
maí	97.6	0.7%	3.4%	nóv.
júní	98.4	0.8%	4.6%	des.
júlí	99.2	0.8%	5.8%	jan. 2022
ágúst	100.1	0.8%	6.9%	feb.
september	100.8	0.8%	7.9%	mars
október	101.6	0.7%	8.6%	apríl
nóvember	102.3	0.7%	8.9%	maí
desember	103.0	0.7%	8.9%	júní
2022				
janúar	103.5	0.5%	8.6%	júlí
febrúar	103.9	0.4%	8.3%	ágúst
mars	104.3	0.4%	8.2%	sept.

Birting leiðandi hagvísir Analytica fyrir apríl er áformuð þann 17/5 2022.

Nánari upplýsingar veitir Yngvi Harðarson hagfræðingur
Sími: 527 8890 – Tölvupóstur yngvi@analytica.is

Mynd V1 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Prósentubreyting frá fyrra ári *

* Ekki frávik frá leitni viðkomandi þáttar

Skýringar:

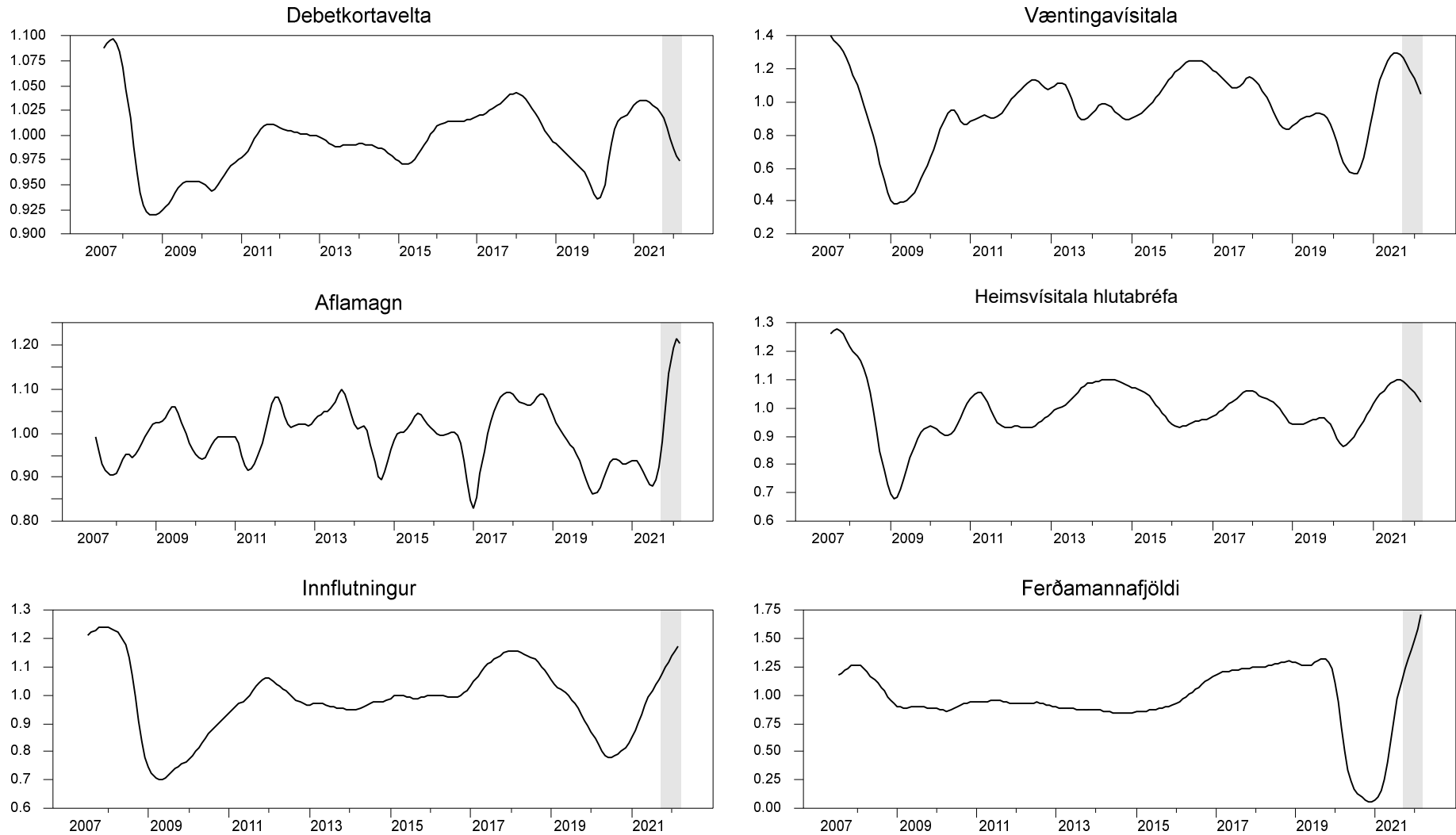
Debetkortavelta: Debetkortavelta heimila í verslun innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi. Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlflugvallar. Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Mynd V2 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Frávik frá langtímaleitni

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlflugvallar.

Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Um Analytica

Analytica ehf. er óháð ráðgjafarfirmi á sviði efnahags- og fjármála með áherslu á ráðgjöf um fjár- og áhættustýringu til fagfjárfesta. Sérstaða fyrirtækisins liggur í áratuga reynslu og sérþekkingu starfsmanna.

Framkvæmdastjóri og stofnandi fyrirtækisins er Yngvi Harðarson hagfræðingur.

Yngvi er fæddur árið 1960. Hann er með MA gráðu í hagfræði frá Queen's University of Kingston í Kanada með áherslu á hagrannsóknir og peningamálahagfræði. Að auki er hann með próf í utanríkisverslunarfræðum frá Yrjö Jahnsson Foundation í Helsinki og CMT gráðu í tæknigreiningu frá CMT Association í N.Y. Þá er Yngvi með próf í verðbréfavíðskiptum. Yngvi hóf starfsferil sinn hjá Þjóðhagsstofnun árið 1988. Hann varð hagfræðingur Félags íslenskra iðnrekenda árið 1990. Yngvi stofnaði ásamt Sverri Sverrissyni fyrirtækið Ráðgjöf og efnahagsspár ehf. árið 1993, sem sérhæfði sig í áhættu- og skuldastýringu. Árin 2007 og fram til júlí 2010 gegndi Yngvi stöðu framkvæmdastjóra hjá Askar Capital hf. fjárfestingarbanka.

Nánari upplýsingar á heimasíðu fyrirtækisins <http://www.analytica.is>